

Landaskipting erlendar verðbréfaeignar

Erlend verðbréfaeign innlendra aðila árið 2009

Alþjóðleg könnun á landaskiptingu erlendar verðbréfaeignar hefur verið framkvæmd að frumkvæði Alþjóðagjaldeyrissjóðsins¹ um nokkura ára skeið. Meginmarkmið könnunarinnar er að bæta upplýsingar um verðbréfafjárfestingu milli landa. 75 lönd skiliðu gögnum í þessa könnun fyrir árið 2009. Hér verður fjallað um helstu niðurstöður þessarar könnunar fyrir árið 2009 og einnig er gerður samanburður á þróun erlendar verðbréfaeignar síðustu ár.

Erlend verðbréfaeign innlendra aðila lækkaði um 127,3 ma.kr. á milli áranna 2008 og 2009. Nam hún 914,8 ma.kr. í árslok 2009. Af þeiri upphæð voru 87% í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum. Um 75% af erlendri verðbréfaeign innlendra aðila var í Bandaríkjum, Bretlandi, Írlandi, Lúxemborg og Noregi. Lifeyrissjóðirnir áttu 57% af allri erlendri verðbréfaeign innlendra aðila. Þegar tölur áranna 2008 og 2009 eru skoðaðar er mikilvægt að hafa í huga að aðstæður í íslensku hagkerfi voru um margt óvenjulegar. Þannig hækkaði gengi erlendra gjaldmiðla² t.d. um 80% árið 2008 og 7,6% árið 2009 gagnvart íslensku krónunni ásamt því að gripið var til gjaldeyrishafta seint á árinu 2008.

Erlend verðbréfaeign árið 2009

Hækkun á erlendum mörkuðum árið 2009 skilaði sér til Íslands

Erlend verðbréfaeign innlendra aðila nam 914,8 ma.kr. í árslok 2009 og lækkaði um 127,3 ma.kr. frá fyrra ári. Hæst var hún 1.930,3 ma.kr. í lok árs 2007.

Töluverð hækkun varð á erlendum mörkuðum árið 2009 og skilaði hún sér til margra íslenskra fjárfesta ásamt því sem hækkun gengis erlendra gjaldmiðla um 7,6% gagnvart íslensku krónunni jóm verðmæti erlendar verðbréfaeignar í krónum talið. Evra og Bandaríkjadalur styrktust um u.p.b. 5% á árinu gagnvart krónu en Sterlingspund um 15%.³ Heimsvisitala hlutabréfa (MSCI) hækkaði um 25,9% árið 2009. Hlutabréfavísítölur í Bretlandi og Bandaríkjum hækkuðu um rúmlega 20% og í Noregi um 57%. Um 58% af hlutabréfaeign innlendra aðila var í þessum þremur löndum í árslok 2009. Þetta á þó aðeins við um hlutabréf þar sem fjárfestir á innan við 10% af hlutafé fyrirtækis (svokallaða verðbréfafjárfestingu, sjá nánar aðferðafræðikafla í lok greinar). Heimsvisitala skuldabréfa (Salomon) hækkaði um 2,92% á árinu 2009 en sögulega séð er það óvenju lág ávöxtun.

Nettó viðskipti með verðbréf voru neikvæð árið 2009. Aðilar undanskildir gjaldeyrishöftum, s.s. skilanefndir bankanna, hafa ekki bætt við sig verðbréfum svo neinu nemi.

1. Enska heitið fyrir þessa könnun er Coordinated Portfolio Investment Survey (CPIS). Var hún fyrst gerð með árslokastöðu ársins 1997 og hefur verið framkvæmd árlega frá árinu 2001 (þ.e. m.v. árslokastöðu ársins 2001).
2. Miðað er við visitölu meðalgengis þróngrar viðskiptavogar. Reiknuð er breyting á milli upphafs- og lokastöðu árs.
3. Miðað er við miðgengi viðkomandi gjaldmiðla og reiknuð breyting á milli upphafs- og lokastöðu árs.

Tafla 1 Landaskipting verðbréfa árið 2009

	Hlutabréf	Hlutdeildarskírteini	Skuldabréf	Peningabréf	Samtals
Samtals	287,6	510,7	85,2	31,3	914,8
Bandaríkin	58,6	101,6	9,9	12,1	182,2
Bretland	64,7	34,4	8,2	9,1	116,4
Írland	0,8	81,7	1	0	83,4
Lúxemborg	30,7	176,6	19,4	0	226,8
Noregur	44,2	9,4	13,9	6,5	74
Önnur lönd	88,6	107	32,8	3,6	232

Fjárhæðir eru í milljörðum króna.

Hlutbréfastaða í þessari könnun er aðeins skráð þegar fjárfestir á minna en 10% af hlutafé fyrirtækis.

Í töflu 2 má sjá hvernig erlend verðbréfaeign innlendra aðila skiptist niður á heimsálfur í árslok 2009. Sé miðað við síðustu ár þá kemur lítið á óvart að mest verðbréfaeign er staðsett í Evrópu og þar næst í Ameríku. Hlutfallslegt vægi milli verðbréfaeigna innlendra aðila í Evrópu á móti Ameríku var 2,8 á móti 1 og hefur ekki verið jafnlítið síðan í árslok 2004. Við upphaf könnunar, þ.e. árslok 2001, var vægið einungis 1,15 á móti 1.

Tafla 2 Svæðisskipting verðbréfa árið 2009

	Hlutabréf	Hlutdeildarskírteini	Skuldabréf	Peningabréf	Samtals
Samtals	287,6	510,7	85,2	31,3	914,8
Afríka	0	0,2	0	0	0,2
Ameríka	72,8	121,7	18	15,7	228,2
Ásia	8,3	12,8	1,5	0	22,6
Evrópa	200,8	369,7	62,5	15,6	648,6
Eyjaálfra	0,9	3	0	0	3,9
Alþjóðastofnanir	3,5	2,8	0	0	6,3
Óflokkað	1,3	0,5	3,2	0	5

Fjárhæðir eru í milljörðum króna.

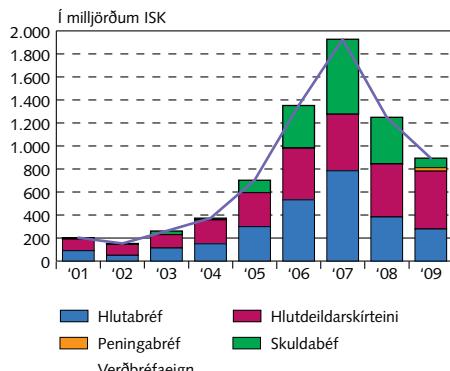
Á mynd 1 má sjá þróun erlendrar verðbréfaeignar innlendra aðila frá árinu 2001.

Rúmlega tvöfalt hærri eign í árslok 2007

Verðbréfaeign innlendra aðila náði hámarki í árslok 2007. Er það sambærliglegt við alþjóðlega þróun því sama ár náði verðmæti verðbréfa í heimnum einnig hámarki. Erlend verðbréfaeign innlendra aðila í árslok 2007 var tæplega 2.000 ma.kr. Lækkun á gengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni nam 12,1% árið 2007 og því eru þessar hækkanir að mestu tilkomnar vegna flæðis fjármagns frá Íslandi í erlendar eignir.

Erlend verðbréfaeign innlendra aðila lækkaði um 888 ma.kr. á milli ársloka 2007 og 2008 eða um 60% af vergri landsframleiðslu ársins 2008. Helsta ástæða þessarar lækkunar var að erlend verðbréfaeign föllnu bankanna⁴ hafði verið veðsett að mestum hluta og rann því til erlendra kröfuhafa þegar samningar voru gerðir upp.⁵ Einnig var

Mynd 1
Erlend verðbréfaeign Íslendinga
2001 - 2009

Heimild: Seðlabanki Íslands.

4. Glitnir, Landsbankinn og Kaupþing banki félú i október árið 2008.

5. Veðsetningar bankanna fólust m.a. í endurhverfum viðskiptum (svokölluðum REPO samningum). Í þeim felst að bankarnir selja verðbréfin en skuldbinda sig til að kaupa þau aftur seinni á tilteknu verði. Í þessari verðbréfatölfræði (CPIS) er ekki lítið svo á að eignarhald bréfanna færst úr hendi lántaka yfir til lánveitanda. Þessi viðskipti eru því meðhöndluð eins og um væri að ræða veðlán, þ.e. ákvörðunin um það hver sé eigandi á verðbréfum á sér ekki stað fyrr en samningar eru gerðir upp.

mikil lækkun á erlendum hlutabréfamörkuðum árið 2008 en hækkun erlendra gjaldmiðla um 80% gagnvart íslensku krónunni vög þó meira eins og sjá má á erlendri verðbréfaeign lífeyrissjóðanna, en verðbréfaeign þeirra hækkaði árið 2008 þrátt fyrir neikvæð nettó verðbréfaviðskipti um 72 ma.kr.

Meira var fjárfest í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum en skuldabréfum

Verðmæti erlendra hlutdeildarskírteina í eigu innlendra aðila hækkaði á milli áranna 2008 og 2009. Í árslok 2009 voru hlutabréf og hlutdeildarskírteini 87% af erlendri verðbréfaeign innlendra aðila. Vægi erlendra skuldabréfa jókst töluvert í verðbréfasafni innlendra fjárfesta á árunum 2006 og 2007. Árið 2007 var hlutfallið, hlutabréf og hlutdeildarskírteini 66%, á móti 34% í skuldabréfum. Til samanburðar má geta þess að hlutfall hlutafjár⁶ á heimsvísu, miðað við heildarniðurstöður úr CPIS könnun, í safni fjárfesta lækkaði í 37% árið 2009 eftir að hafa verið á bilinu 43-44% á árunum 2006 og 2007.

Tafla 3 Sundurliðuð erlend verðbréfaeign innlendra aðila

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Samtals	203,7	151,3	261,5	373	703,7	1.353,9	1.930,3	1.042,1	914,8
Hlutabréf	90,9	50,5	114,1	150,4	300,5	534,3	787	371,8	287,6
Hlutdeildarskírteini	100,3	92,3	115,8	207,8	295,5	448,7	491,6	457,4	510,7
Skuldabréf	11,7	8,4	31,2	14,8	107,7	370,7	651,7	212,7	85,2
Peningabréf	0,7	0	0,4	0	0	0,2	0	0,2	31,3

Fjárhæðir eru í milljörðum króna.

Breytingar á stöðutöllum í hlutabréfaeign geta verið tilkomnar vegna þess að fjárfesting fari undir eða yfir 10% af hlutafé og færist þar með í eða úr verðbréfaeign yfir í beina fjárfestingu.

Erlend skuldabréfaeign innlendra aðila lækkaði mikið á árinu 2008 og talsvert á árinu 2009. Þá lækkun má rekja til endurhverfra samninga (sjá neðanmálgrein 5).

Skulda- og peningabréf eru álitin stöðugri fjárfestingarkostur en hlutabréf, en vænt ávöxtun skulda- og peningabréfa er hinsvegar yfirleitt minni. Markmið innlendra fjárfesta með erlendri fjárfestingu virðast því fremur vera að ná hærri ávöxtun en að ná stöðugum tekjum.

Landaskipting erlendar verðbréfaeignar innlendra aðila

Eins og sjá má í töflu 4 þá var um 75% af erlendri verðbréfaeign innlendra aðila í 5 löndum í árslok 2009. Hlutur þessara landa, þ.e. Bandaríkjanna, Bretlands, Írlands, Lúxemborgar og Noregs hefur haldist nokkuð stöðugur frá árinu 2006. Um 57% af erlendri verðbréfaeign innlendra aðila var í árslok 2009 í þremur löndum, þ.e.a.s. í Bandaríkjum, Bretlandi og Lúxemborg.

Á árunum 2005 til 2007 dreifðist erlend verðbréfaeign innlendra aðila á fleiri lönd en áður. Hlutdeild Austurríkis, Finnlands, Ítalíu og Spánar jókst t.a.m. mikið á þessum árum. Liðurinn: *önnur lönd* jókst mikið árið 2007 sem má rekja til þess að ekki var hægt að flokka skuldabréf í eigu föllnu bankanna eftir löndum.

6. Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn sundurliðar ekki hlutabréf og hlutdeildarskírteini heldur eru þessir liðir birtir saman sem hlutafé (e. equity) í CPIS niðurstöðum.

Tafla 4 Helstu lönd sem fjárfest er í

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Samtals	203,7	151,3	261,5	373	703,7	1.353,9	1.930,3	1.042,1	914,8
Austuríki	0	0	0	0,1	0,7	2,4	31,2	0,4	0,5
Bandaríkin	90,6	56,5	69,6	85,4	116,1	198,1	327,3	150,4	182,2
Bretland	34,8	15,4	37,3	55,1	71,9	158,8	213,6	116,6	116,5
Cayman eyjar	0	0,8	1,4	2,2	2,3	8,7	4,9	23,3	11,8
Danmörk	1,3	0,5	1,7	2,6	41,2	38,3	90,1	120	16,7
Finnland	0,6	0,6	9,5	7,1	42,9	30,2	20,2	7,1	5,9
Frakkland	3,3	3	5,6	16	28,4	39,3	44,4	23,3	25,4
Holland	2,1	2	3,5	2,4	3,8	22,4	121,3	20,8	15,6
Írland	6	8,4	17,4	20	42,6	60,9	106,7	77,7	83,4
Ítalía	1	0,9	1,3	1,3	7,3	17,6	27,4	2,6	2,3
Japan	2,5	4,1	6	11,8	12,8	17,8	17,4	15,2	13,4
Kanada	1,3	1,9	0,8	3,9	12	10,7	26	17,2	26,2
Lúxemborg	45,4	44,9	76,5	124,4	166,8	439,6	308,7	286,6	226,8
Noregur	0,9	0,3	0,8	6,2	37,1	79,5	89,1	60,9	74
Spánn	1,4	1,2	0,6	1,1	4,6	30,4	51,7	3,5	2,6
Sviss	2,2	2	2,6	3,7	7,2	13,5	18	23,8	18,2
Svíþjóð	4,7	2,5	2,7	8	58,3	59,5	92,8	16,8	19
Þýskaland	2,5	2,2	12	6,5	27,5	71	101,3	20,6	23,8
Önnur lönd	3,1	4,1	12,1	15,3	20,3	55,3	238,1	55,3	50,5

Fjárhæðir eru í milljörðum króna.

Í þessari töflu eru öll lönd sem fjárfest hefur verið í fyrir meira en 10 ma.kr. m.v. árslokastöðu.

Fjárhæðir eru miðað við þá stöðu sem lá fyrir í janúar 2011. Heildarlista yfir landaskiptingu er að finna á heimasiðu Seðlabankans undir hagtölum. Þessi tafla getur breyst ef nýjar upplýsingar berast.

Breytingar á stöðutöldum geta verið vegna þess að fjárfesting í hlutafé fari undir eða yfir 10% og færst þar með í eða úr verðbréfafjárfestingu yfir í beina fjárfestingu.

Athygli vekur að erlend verðbréfaeign innlendra aðila í Lúxemborg minnkaði mikið á milli áranna 2006 og 2007 á meðan erlendar verðbréfaeignir í öðrum löndum voru að aukast á sama tímabili. Fjárfesting í hlutdeildarskíteinum var þó mest í Lúxemborg, eða 35% af heildarfjárfestingu í þeim flokki. Margir sjóðir eru skráðir í Lúxemborg vegna hagstæðs umhverfis til fjárfestinga. Hlutur Lúxemborgar af erlendi verðbréfaeign innlendra aðila var í árslok 2009 um 25%.

Við skoðun á stærstu útgáfulöndum verðbréfa⁷ (mynd 2) sést að ekkert Norðurlandanna er á þeim lista. Hlutur Norðurlandanna hefur þó ávallt varið stór hluti af fjárfestingum innlendra aðila en saman námu þau um 13% af erlendi verðbréfaeign í árslok 2009. Stór hluti af verðbréfum á heimsmarkaði er gefinn út á Spáni og Ítalíu. Hlutdeild þessara landa var þó undir 1% af erlendu verðbréfasafni Íslendinga í árslok 2009.

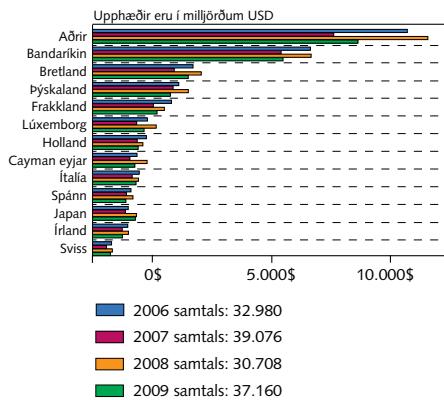
Lífeyrissjóðirnir helstu fjárfestar landsins á ný

Lífeyrissjóðirnir⁸ áttu í árslok 2009 um 57% af allri erlendi verðbréfaeign innlendra aðila, sem er álíka hlutfall og á árunum 2001-2004. Lægst var hlutfall þeirra 23% í árslok 2007 en þá áttu innlánssstofnanir tæplega 50% af allri erlendi verðbréfaeign.

Þar sem skilaaðilar í könnuninni tilgreina móttaknar arð- og vaxtagreiðslur ásamt hreyfingum ársins er hægt að áætla ávöxtun af

Mynd 2

Verðbréfafjárfesting á heimsvísu¹
2006 - 2009

1. 12 stærstu löndin skv. CPIS
Heimild: Alþjóða gjaldeyrissjóðurinn.

7. Þessi gögn má finna í töflu 8 á slóðinni: <http://www.imf.org/external/np/sta/pi/geo.htm>
Athuga þarf að þessar upphæðir þurfa ekki að tákna heldarverðmæti verðbréfa í eigu erlendra aðila í hverju landi. Heldur eru þetta samtölur þeirra sem skila inn könnun til IMF.

8. Þarna eru ekki meðtaldir þeir aðilar, aðrir en lífeyrissjóðir, sem taka við viðbótartryggingarvernd og séreignasparnaði.

Tafla 5 Hlutdeild fjárfesta í erlendri verðbréfaeign

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Samtals	203,7	151,3	261,5	373	703,7	1,353,9	1,930,3	1.042,1	914,8
Lífeyrissjóðir	128,3	100,1	149,4	215,7	299,6	427,1	441,3	460,5	524,2
Innlánastofnanir	9,6	8,4	25,6	47,5	222,6	437,7	913,8	62,8	40,7
Innlánsstofnanir í slitameðferð								199,1	93,6
Tryggingarfélög	2,7	4	4,4	3,7	8,4	11,2	12	7,2	10,3
Rekstrarfélög verðbréfasjóða	16,9	6,6	15,1	10,1	24,5	42,6	54,8	24,2	15,9
Aðrir	45,6	31,6	66,4	95,5	147,1	433,1	505,9	284,9	226,6

Fjárhæðir eru í milljörðum króna.

Í floknum *slitameðferð* eru allar innlánastofnanir sem eru í höndum bráðabirgðastjórnar meðan eignir þeirra eru gerðar upp.

Í floknum Aðrir eru önnur fyrirtæki (þ.a.m. fjármálfyrirtæki) og einstaklingar.

erlendri verðbréfaeign.⁹ Í töflu 6 má sjá ávöxtun lífeyrissjóða og tryggingarfélaga af erlendri verðbréfaeign. Árið 2007 var ávöxtun lífeyrissjóðanna neikvæð sem nemur 3,31% sem skýrist af líttill hækkun á erlendum hlutabréfamörkuðum ásamt því að gengi erlendra gjaldmiðla lækkaði um 12,1% á árinu gagnvart íslensku krónunni.

5

Tafla 6 Ávöxtun af erlendri verðbréfaeign

Ávöxtun %	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Lífeyrissjóðir	-8	-42,6	16,2	-1,2	14,7	29,01	-3,31	20,9	15,23
Tryggingarfélög						30,62	-7,12	-8,76	16,14

Ávöxtun er reiknuð með eftirfarandi formúlu: (staða 31/12 + fenginn arður og vextir + sala á árinu - kaup á árinu - staða 1/1) / meðalstaða ársins. Meðalstaðan er áætluð sem: (staða 1/1 * 3 + staða 31/12) / 4.

Eins og sést er nokkur fylgni á milli ávöxtunar tryggingarfélaga og lífeyrissjóða árin 2006, 2007 og 2009. Árið 2008 sker sig úr enda óvenulegt ástand á mörkuðum. Þróngar heimildir lífeyrissjóða til fjárfestinga ráða því að ávöxtun þeirra var ekki í takt við ávöxtun annarra innlendra aðila. Ávöxtun af erlendri verðbréfaeign annara fjárfesta hefur verið lakari að meðaltali en hjá lífeyrissjóðunum og tryggingarfélögum.

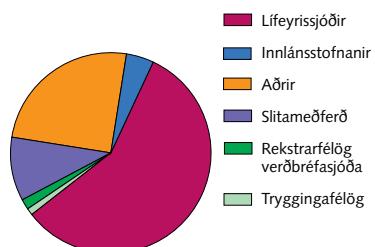
Erlend fjárfesting í innlendum verðbréfum

Verðbréfaeign erlendra aðila á Íslandi náði hámarki 2006

Út úr niðurstöðum CPIS könnunar er hægt að sjá hvers lenskir erlendu aðilar eru sem eiga innlend verðbréf. Erlendir aðilar hafa nær eingöngu fjárfest í skuldabréfum og víxum innlendra útgefanda fremur en í hlutafé. Samtals nam eign þeirra í bréfum útgefnum af innlendum aðilum 1.905 ma.kr. í lok árs 2009.¹⁰ Er það 37% lækkun frá hæstu stöðu, í árslok 2006. Heildarfjárfesting erlendra aðila í innlendum eignum var þó u.p.b. 3 milljörðum Bandaríkjadalra hærri í lok árs 2007 en í lok árs 2006. Styrking krónunnar hafði þarna talsverð áhrif. Verðmæti verðbréfaeignar erlendra aðila á Íslandi lækkaði um 131 ma.kr. á árinu 2009.

Mynd 3

Skipting erlendra verðbréfa milli fjárfesta 2009

Heimild: Seðlabanki Íslands.

9. Fram til ársins 2006 voru aðeins lífeyrissjóðir beðnir um þessar upplýsingar. Frá árinu 2007 hafa hinsvegar aðrir einnig verið beðnir um sömu upplýsingar. Niðurstöðurnar hafa m.a. verið notaðar við vinnslu á greiðslujöfnuði en tengjast CPIS könnun ekki beint.

10. Þegar þetta var ritat hafa aðeins verið gefin út bráðabirgðagögn fyrir árið 2009 hjá Alþjóðagaldeyrissjóðnum.

Athugið að þessar fjárhæðir tákna ekki heldarverðmæti innlendra verðbréfa í eigu erlendra aðila. Heldur er einungis um að ræða upplýsingar frá þeim sem skiluðu inn könnun til Alþjóðagaldeyrissjóðsins og miðast þ.a.l. við upplýsingar frá viðkomandi löndum.

Í árslok 2009 áttu bandarískir, breskir og þýskir aðilar mest af innlendum verðbréfum. Fjárfestar frá þessum þremur löndum hafa verið stærstu fjárfestarnir í innlendum verðbréfum og áttu 65% af heildarverðbréfæign erlendra aðila í árslok 2009.

Tafla 7 Eign erlendra aðila í íslenskum verðbréfum

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Samtals	259,7	316,3	783,2	1.360,1	2.308,4	3.034,7	2.811,1	1.774,2	1.905,4
Austurríki	12,8	21,1	33,5	59,3	103,5	113,1	119,2	45,9	33,6
Ástralía	0	0	0	0	30,5	0	23,3	0	0
Bandaríkin	16,1	11,6	10,3	17,4	231,9	562,3	450,6	247,7	181,2
Belgía	5,2	8	15,4	25,2	25,4	61,5	54,3	35,8	22,2
Bretland	34,1	-	86,9	167,1	247	386,8	392,3	401,2	778,4
Danmörk	0,4	1,3	5,7	10	2,2	2,8	10	2,3	15,2
Finnland	2,7	13,1	29,9	31,1	13,9	17,6	4,8	7,5	1,1
Frakkland	7,8	14,7	95,8	164,1	265,7	248,1	162,5	69,6	83,5
Guernsey	0,2	1,4	2	6,7	12,7	17,8	8,7	2,5	0
Holland	1,6	0,4	8,4	7,8	25,4	51,3	39,2	37,5	38,5
Hong Kong	0	6,8	10,6	13,6	36,4	37,7	31,9	13,1	0
Írland	23	14,1	49,4	90,9	135	133,8	86,3	0	0
Ítalía	5,9	2,9	31,9	54,3	126,4	125,2	105,9	117,3	81,3
Japan	22,9	14,4	22,5	39,5	45	80,6	65,3	103,9	24,4
Kanada	0	0	0,6	2,5	2,1	23,3	101,8	8,4	8,8
Kýpur	0	0	0,3	4,6	13,9	13,9	7,6	7,4	7,6
Líbanon	0	0	0	0	0	0	0,3	15,3	0
Lúxemborg	30	48,7	103,2	234	249,2	277,4	255,7	96,6	72
Noregur	6,2	16,5	16,9	26,7	27,6	64,8	58,3	14,2	18,4
Portugal	3,2	6,3	9,5	14,2	22,2	19,7	20,7	25,7	21,6
Singapúr	0	0	0	0	0	0	14,6	0,5	0,8
Spánn	3	2,2	15,6	39,3	125,1	106,4	86,3	135,9	145,1
Sviss	1	4,9	6,8	16,2	62,4	91	94,9	21,1	23,5
Svíþjóð	5,7	11,5	28,9	36,5	30	30,8	57,2	52,8	53,9
Tékkland	2,1	2,5	8,8	11,3	16,2	25,7	21,3	3,2	1,5
Þýskaland	69,2	107,2	181,6	274	423,4	511,4	477	289,3	271,5
Önnur lönd	6,7	6,8	8,9	13,6	35,3	31,7	60,9	19,7	21,3

Fjárhæðir eru í milljörðum króna.

Í þessari töflu eru öll lönd sem hafa á einhverjum tímapunkti haft virði yfir 10 milljarða króna.

Fjárhæðir eru miðað við stöðu í nóvember 2010. Heildarlista yfir landaskiptingu er að finna á heimasiðu Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, þar er þó um bráðabirgðatölur að ræða.

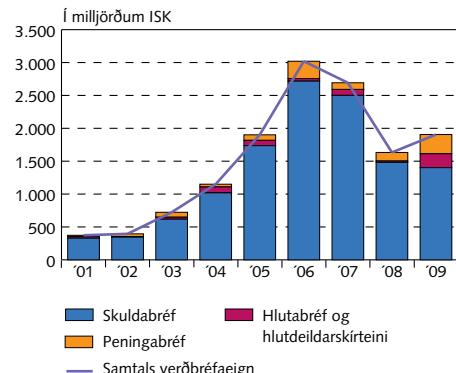
Aðferðafræði og aðrar upplýsingar

Verðbréfæign

Til verðbréfæignar teljast öll skuldabréf, peningabréf (<1 ár), hlutdeildarskírteini og hlutabréf þar sem fjárfesting er undir 10% af hlutafé fyrirtækis. Fari fjárfesting yfir 10% öðlast fjárfestir meiri yfirráð í fyrirtækinu og er þá talin vera bein fjárfesting. Hlutdeildarskírteini eru skráð í því landi sem gefur það út. Allar fjárhæðir miðast við árslok. Í könnuninni tóku þátt bankar og aðrar fjármálastofnanir, lífeyrissjóðir, tryggingarfélög, rekstrarfélög verðbréfasjóða, innlendir eignastýringar og fjárvörluaðilar, ásamt öðrum stórum fjárfestum sem geyma verðbréf sín hjá erlendum vörluaðilum. Landaskipting miðast við lögheimili útgefanda þannig að verðbréf útgefin af innlendum aðila erlendis teljast t.d. til innlendra verðbréfa. Öll verðbréfæign, hvort heldur skráð á markaði eða óskráð er færð til bókar á markaðsvirði. Afleiðusamningar

Mynd 4

Erlend fjárfesting í íslenskum verðbréfum
2001 - 2009

Heimild: Alþjóða gjaldeyrissjóðurinn.

eru ekki í þessum töldum og skortstöður færast sem neikvæð eign við-komandi aðila.

Fram til október 2008 voru engar takmarkanir á flæði fjármagns til eða frá Íslandi. Frá október til loka nóvember 2008 voru takmarkanir á notkun gjaldeyris sem hömluðu fjárfestingu í erlendum verðbréfum. Í lok nóvember 2008 voru sett lög og reglur sem hamla að fjárfesta í erlendum verðbréfum nema fyrir söluandvirði af öðrum erlendum eignum, en þó aðeins þegar um er að ræða eignir sem höfðu verið í eigu viðkomandi aðila fyrir setningu laganna.¹¹ Heimilt er þó að ávaxta andvirði vaxtatekna og arðgreiðslna erlendis. Frávik eru frá þessum reglum í einstaka tilfellum og er vísað til laga og reglna varðandi slíkt.

11. Lögin má finna á eftirfarandi slóð: <http://www.sedlabanki.is/?PageID=992>